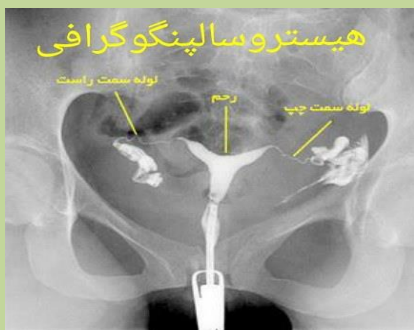

هیستروسالپینگوگرافی

HSG

مرکز آموزشی پژوهشی درمانی امام علی (ع)

دفتر آموزش سلامت

تاریخ بازنگری : بهار ۱۴۰۴

نکات پس از انجام گرافی:

بیمار تمام روز استراحت کند و تا چند روز پس از انجام عکس رنگی رحم نزدیکی نداشته باشد.

* یک تا سه درصد احتمال عفونت لگنی بعد از این کار وجود

دارد؛ به همین جهت برای شما آنتی بیوتیک تجویز می شود که علت آن پیشگیری از عفونت احتمالی است.

ممکن است پس از گرفتن عکس دچار لکه بینی شوید این موضوع کاملاً طبیعی است و جای نگرانی ندارد .

* ممکن است همچنین ناراحتی جزئی در نواحی پائین شکم داشته باشید این درد کوتاه مدت بوده و زمان زیادی طول نخواهد کشید. استفاده از یک ضد درد مانند استامینوفن توصیه می شود.

در صورت مشاهده خونریزی شدید، درد شدید در شکم و تب به پزشک مراجعه کنید.

* به توصیه هایی که کارشناس رادیولوژی در حین انجام و پس از پایان گرافی میکند عمل نمائید.

* نتایج گرافی شما **۲۴ الی ۴۸** ساعت پس از تصویربرداری آماده می شود.

لطفاً پس از مطالعه پمفلت آن رابه مسئول پذیرش تحویل دهید.

در صورت داشتن هرگونه ابهام سوالات خود را از کارشناس رادیولوژی بپرسید.

منبع: تکنیک های پرتو نگاری اختصاصی، فضل ا... تورچیان

در این روش که به زمانی حدود ۳۰ دقیقه نیاز دارد با استفاده از اشعه X و ماده حاجب محیط رحم و لوله های رحمی و ناهنجاری های موجود در آن به خوبی بررسی می شود. برای انجام این عکس بیمار در انتهای تخت رادیولوژی در وضعیت لیتوتومی (شما باید ابتدا روی تخت به کمر دراز بکشید و زانوهایتان را خم کنید به نحوی که پاهای شما روی رکاب های طرفین تخت قرار بگیرد)، پس از ضد عفونی کردن اطراف مهبل، اسپیکولوم مناسب (وسیله ای برای معاینه داخلی زنان) را درون واژن قرار می دهد. پس از مشاهده دهانه رحم در نقطه از آن با تناکولوم کانوله می شود و سپس سرنگ حاوی ماده حاجب به انتهای دستگاه تزریق وصل می شود و ماده حاجب طی چند مرحله تزریق می شود. در صورت نرمال بودن اندام های باروری ماده حاجب تمامی فضای رحم و لوله های رحمی را پر می نماید ولی در صورت انسداد و یا وجود هر مشکل دیگر ماده حاجب نمی تواند تمام فضای داخل رحم و لوله ها را پر نماید. پس از تزریق ماده حاجب عکسبرداری با اشعه ایکس انجام می شود و تصاویر و فیلم انجام عکس رنگی رحم بر روی مانیتور نمایش داده می شود. سپس با اتمام مراحل یاد شده و خارج نمودن دستگاه از واژن شما می توانید از روی تخت بلند شوید. ممکن است از شما بخواهند جهت اطمینان مدتی در اتاق انتظار منتظر بمانید که در صورت عدم مشکل شما می توانید به منزل بازگردید.

توجه در صورتیکه سابقه زایمان طبیعی داشته باشید

پس از قراردادن اسپیکولوم و مشاهده دهانه رحم در صورت باز بودن دهانه رحم به تشخیص پزشک احتمال کنسل شدن تصویربرداری زیاد است.

هیستروسالپینگوگرافی چیست؟

هیستروسالپینگوگرافی روشی تشخیصی و درمانی است که به منظور بررسی داخل رحم و لوله‌های رحمی انجام می‌گیرد. انجام هیستروسالپینگوگرافی در ارزیابی ناباروری بسیار مهم است. در صورت انسداد لوله‌های رحمی و یا وجود چسبندگی رحم، شانس باروری کاهش می‌یابد. در این روش با استفاده از اشعه x و ماده حاجب چسبندگی‌های درون رحمی، پولیپ، فیبروم و برخی دیگر از مشکلاتی که سبب انسداد لوله‌ها و جلوگیری از لقاح تخمک و اسپرم می‌گردد، قابل تشخیص است. در این نوع از تصویربرداری از ماده حاجب استفاده می‌شود تا تصاویر شفاف و دقیقی از رحم و لوله آن ثبت شود. به روشی که در هیستروسالپینگوگرافی استفاده می‌شود فلوروسکوپی گفته می‌شود که در آن به جای یک عکس ثابت، یک تصویر ویدئویی ساخته می‌شود. رادیولوژیست می‌تواند ماده حاجب را در حالی که در میان قسمت‌های مختلف سیستم تولید مثل فرد حرکت می‌کند، دنبال کند. سپس قادر خواهد بود تا در صورتی که بیمار دچار انسداد در لوله رحم و یا دیگر اختلالات ساختاری در رحم باشد، آن را تشخیص دهد. در صورت انسداد با ادامه هیستروسالپینگوگرافی و افزایش تزریق و فشار ممکن است چسبندگی‌ها باز شوند و انسداد برطرف شود.

چگونه برای انجام عکس هیستروسالپینگوگرافی

نوبت بگیریم؟ جهت انجام گرافی نیاز به تعیین وقت بیمار قبلی دارید. باید به صورت حضوری در شیفت صبح با داشتن نسخه پزشک متخصص زنان به رادیولوژی مراجعه نماید. ضمن اخذ نوبت، پزشک رادیولوژیست داروهایی که برای انجام رادیوگرافی لازم است در دفترچه بیمه شما مینویسد. روز انجام آزمون داروها را به همراه داشته باشید.

نکته مهم این است که در صورت احتمال بارداری حتماً به پزشک اطلاع دهید چرا که انجام این تست ممکن است برای جنین خطرناک باشد. همچنین در صورتی که دچار بیماری التهابی لگن، عفونت و یا خونریزی غیر طبیعی واژن و نامنظم بودن قاعدگی هستید حتماً به پزشک اطلاع دهید.

آماده شدن قبل از انجام هیستروسالپینگوگرافی

*بهترین زمان برای عکس برداری، دو روز بعد از پاک شدن و قبل از تخمک گذاری است. (روز ۹-۱۰-۱۱-۱۲ سیکل قاعدگی قابل انجام است. *پس از پاک شدن از قاعدگی تا روز انجام گرافی از نزدیکی خودداری فرمائید.

***بایستی از عدم بارداری در زمان عکس برداری مطمئن شوید.**

*قبل از گرفتن عکس بایستی حتماً معاینه شوید تا پزشک مطمئن شود که عفونت رحمی ندارید.

*حضور همراه، ترجیحاً خانم (باردار نباشد) و یا همسر بیمار الزامی است.

*یک عدد پد نوار بهداشتی همراه داشته باشید.

آیا عکس رنگی رحم درد دارد؟

شاید شما هم از بسیاری از افرادی که این روش تشخیصی را انجام داده‌اند شنیده باشید که عکس رنگی رحم درد دارد اما بهتر است بدانید درد عکس رنگی رحم بسیار ناچیز و در حد انقباضات عضلات واژن در هنگام معاینه واژینال می‌باشد. زنانی که دچار گرفتگی لوله‌های رحمی می‌باشند بیشتر از سایرین درد احساس خواهند نمود. با مشورت پزشک متخصص زنان می‌توانید مسکن تهیه نمایید و با هماهنگی کارشناس رادیولوژی قبل از انجام گرافی مصرف نمایید. در واقع از آن جا که آستانه تحمل درد در افراد مختلف متفاوت می‌باشد بنابراین نمی‌تواند میزان دقیقی برای درد آن ذکر کرد چه بسا افرادی آنان را روشی دردناک و برخی دیگر آن را روشی بسیار ساده و کم درد توصیف نموده‌اند.

***قبل از انجام گرافی فرم‌های مخصوص رضایت‌نامه به شما داده می‌شود، با دقت فرم را پر کنید. *چنانکه شما از داروی خاصی استفاده می‌کنید و یا هر نوع حساسیت (مخصوصاً حساسیت به ماده‌ی حاجب یددار) دارید به کارشناس رادیولوژی اطلاع دهید.**

***درباره‌ی بیماری‌های اخیرتان یا سابقه عمل جراحی قبلی به کارشناس رادیولوژی اطلاع دهید.**

عکس رنگی رحم چگونه انجام می‌شود؟

روش انجام عکس رنگی رحم برای شما توسط کارشناس رادیولوژی توضیح داده می‌شود.